

DATOS IDENTIFICATIVOS

Anatomía humana: Anatomía humana

Materia	Anatomía humana: Anatomía humana			
Código	V53G140V01101			
Titulación	Grao en Enfermería			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	9	FB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Departamento da E.U. de Enfermería (Povisa)			
Coordinador/a	Antón Badiola, Jesús María			
Profesorado	Antón Badiola, Jesús María Ortiz Rey, José Antonio Pesqueira Santiago, Daniel			
Correo-e	ianton@povisa.es			
Web	http://www.cepovisa.com			
Descrición xeral	Descríbese a anatomía macro e *microscópica normais do corpo humano, para que os alumnos poidan recoñecer as súas alteracións, con especial interese na anatomía funcional, de forma que integrando este coñecemento coa Fisioloxía e a Bioquímica, os alumnos poidan recoñecer as diferentes formas de enfermarse e posteriormente as enfermidades derivadas das mesmas.			

Competencias

Código	
B3	Saber aplicar os fundamentos e principios técnicos e metodolóxicos da enfermaría.
C1	Coñecer e identificar a estrutura e funcións do corpo humano. Comprender as bases moleculares e fisiolóxicas das células e os tecidos.
D1	Capacidade de análise e síntese.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Ser capaz de comprender a anatomía descritiva e topográfica aplicada aos diversos sistemas que integran ao ser humano.	B3	C1	D1
Ser capaz de utilizar, de forma apropiada, os conceptos básicos adquiridos sobre as estruturas dos diversos órganos e sistemas que compoñen el corpo humano.		C1	D1

Contidos

Tema	
Concepto de Anatomía Humana. Posición anatómica e puntos de referencia.	Xeneralidades de Anatomía A anatomía. Terminoloxía anatómica. Posición anatómica. Termos de relación, comparación e movementos. Planos anatómicos. Cavidades orgánicas. *Mediastino e *peritoneo Órganos, aparellos e sistemas.
Aparello locomotor	*Osteoloxía do esqueleto *axial. *Osteoloxía do esqueleto *apendicular. *Artroloxía. *Mioloxía.

Sistema Nervioso	Organización: Sistema Nervioso Central e Periférico. Órganos do sistema nervioso central: organización anatómica e localización; as súas estruturas e os seus compoñentes; as súas funcións. Órganos do sistema nervioso periférico: organización anatómica e localización; as súas estruturas e os seus compoñentes; as súas funcións. Vías nerviosas do sistema nervioso central e nervios periféricos (craniais e *raquídeos), sensitivos e motores máis importantes.*Plexos nerviosos. Sistema nervioso autónomo ou vexetativo. Os reflexos: concepto, clasificación e características dos reflexos máis importantes *Meninges e líquido *cefalorraquídeo
Órganos dos sentidos	Órgano da visión: O globo ocular e estruturas que os compoñen. Musculatura *extrínseca do ollo.*Glándulas *lagrimales e elementos accesorios do ollo. Órgano da audición: O oído externo, medio e interno: Localización e límites dos mesmos, estruturas que os compoñen e a súa organización. A trompa de *Eustaquio e as celas *mastoideas. Órgano do olfacto. Órgano do gusto. A pel e os seus órganos sensoriais.
Sistema *endocrino	Organización do sistema *endocrino. Localización e características anatómicas das *glándulas *endocrinas. Anatomía do eixo *hipotálamo-*hipofisario.
Sistema *cardiocirculatorio	Anatomía do corazón. Anatomía do sistema circulatorio. Organización do sistema *cardiocirculatorio.
Aparello respiratorio	Vías respiratorias superiores (nariz,*faringe,*laringe). *Vías respiratorias inferiores (traquea e *bronquios principais). Pulmón e *pleura.
Aparello dixestivo	A boca e as *glándulas *salivales. *Faringe. Esófago. Estómago. Intestino delgado e groso. Fígado, *vesícula *biliar e páncreas.
Aparello *genitourinario	Anatomía dos principais órganos (riles, *uréteres, *vejiga,*uretra). Organización do sistema *urinario. Órganos reprodutores masculinos (próstata, *vesículas *seminales, testículos, pene). Organización do sistema reprodutor masculino e vía *seminal. Órganos reprodutores femininos (*vulva,*vagina, útero, ovarios, trompas de *falopio). Organización do sistema reprodutor feminino.
Histoloxía	Concepto. A célula *epitelial e o tecido *epitelial: tipos, características, localización e funcións. A pel. As células do tecido *conjuntivo. O tecido *conjuntivo: tipos, características, localización e funcións. Os tecidos de sostén: Óso e *cartílago: características, localización e funcións. A célula muscular e o tecido muscular: características, localización e funcións. As células do tecido nervioso, e o tecido nervioso: características, localización e funcións. A sustancia gris e a sustancia branca. Medula ósea. O sangue. Tecido *linfoide. órganos *linfoides

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	3	0	3
Lección maxistral	70	146	216
Presentacións/exposicións	4	0	4
Probos de tipo test	1	0	1
Traballos e proxectos	1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

Descrición
Actividades introdutorias Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia

Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directoras dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Presentacións/exposicións	Exposición por parte do alumnado ante o docente e/ou un grupo de estudantes dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto... Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Presentacións/exposicións	Exposición por parte do alumnado ante o docente e/ou un grupo de estudantes dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto... Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Probas de tipo test	Realización de probas con preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadeiro/falso, elección múltiple, emparellamento de elementos...).	90	C1
Traballos e proxectos	O estudante presenta o resultado obtido na elaboración dun documento sobre a temática da materia, na preparación de seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc. Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo, de forma oral ou escritura Para valorar a cualificación do traballo na súa totalidade, os alumnos autores do traballo deberán contestar correctamente todas as preguntas que se fixeron respecto diso no exame de tipo test, se é que as houbo. En caso contrario valorarase só a metade da nota do traballo realizado.	10	C1

Outros comentarios sobre a Avaliación

DATAS, HORA E LUGAR DE EXAME:

PRIMEIRA CONVOCATORIA: MARTES 16/01/2018 as 16,00. AULAS 21 E 23.

SEGUNDA CONVOCATORIA: LUNS 25/06/2018 as 09,00. AULA 11A avaliación de xullo basearase na nota pura do exame.

No caderno de enunciados de preguntas do exame faise constar sempre, e en todos os exames, a nota correspondente ao nº de preguntas con resposta correcta.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Gerard J. Tortora / Bryan Derrickson, **Principios de anatomía y fisiología**, 13ª edición, Panamericana, 2013

B. Escuredo, **Estructura y Función del Cuerpo Humano**, 2ª edición, McGraw-Hill-Interamericana de España, 2002

GARY A. THIBODEAU, KEVIN T. PATTON, **ANATOMÍA Y FISIOLÓGÍA**, 6ª edición, Elsevier España, 2007

PEDRO GABRIEL MARTIN VILLAMOR, JOSÉ MARÍA SOTO ESTEBAN, **ENFERMERÍA . ANATOMO-FISIOLOGÍA (TOMOS I Y II). SERIE DE MANUALES DE ENFERMERÍA**, 1ª edición, Masson, 1993

DR. POSEL Y DR. SCHULTE, **ANATOMÍA. HISTOLOGÍA. EMBRIOLOGÍA. SOBOTTA MINI**, Marbán, 2014

DR. LIPPERT, **ANATOMÍA. ESTRUCTURA Y MORFOLOGÍA DEL CUERPO HUMANO**, 2ª edición, Marbán, 2000

Richard L. Drake, Adam M.W. Mitchell and A. Wayne Vogl, PhD, FAAA, **GRAY. Anatomía para estudiantes**, 2ª edición, Elsevier Churchill Livingstone, 2010

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Fisioloxía: Fisioloxía/V53G140V01105

Enfermaría clínica I/V53G140V01204

Enfermaría clínica II/V53G140V01205

Introdución á enfermaría clínica/V53G140V01201

Enfermaría clínica III/V53G140V01301

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Bioquímica: Bioquímica/V53G140V01103

Fisioloxía: Fisioloxía/V53G140V01105